

Durmuş Hocaoglu

Lazca Manifestosu

WebAnaliz., 19 Mart 2009, Perşembe.
WebAnaliz Yazıları Sıra No: 2; 2009-02; Mart-02

Yeniçağ'da 23 Ocak 2009, Cuma günü yayınlanmak üzere kaleme alınan, ancak, herhangi bir gerekçe gösterilmeden ve hiçbir açıklamada bulunulmadan yayına konmayan yazı olup, işbu WebAnaliz nüshasında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır; “**çeşit çeşit etnik toplumların oluşturduğu bir çiçek bahçesi**” ve “**diğer toplumlar**” ibârelerindeki bold vurgular bana âit olup, yayını reddedilen nüshasında da aynıyla mevcuttur — D.H.

Bugün, Kürtçe TV'nin açılışının hemen akabinde, “Münir Yılmaz Avcı” imzası ile internetten yayınlanan, “**Lazca Yayın Hakkı**” başlıklı aşağıdaki manifestoyu, yer darlığı endişesiyle ilk paragrafını çıkararak, yorumsuz taktîm ediyorum[*].

*

**

SORUN NE!

Ülkemiz **çeşit çeşit etnik toplumların oluşturduğu bir çiçek bahçesi** gibidir. Ülkemizi çiçek bahçesine çeviren güzellikler ise bu çiçeklerin göstergeleridir. Bu toplumların her birinin kendi geçmişleri ile ilgili bir tarihleri ve yaşam tarzları olduğu gibi bir de atalarından babalarından gelen bir ata/baba dilleri ve geçmişlerine sahip çıkma özgürlükleri vardır. Yok sayılmaz durumdaki bu gerçekleri bir tarafa atmadan önce neler kazanılıp neler kaybedilebileceğinin de hesaplarını iyi yapmak gerekir. Eğer kayıplar önlenebiliyorsa veya kazancın yanında önemsiz bir dereceye kadar azaltılabiliyorsa atılımın ertelenmesine veya iptal edilmesine gerek kalmıyor demektir.

Daha düne kadar “TRT’de anadilde yayın” sözü söylenirken herkeste bir tedirginlik oluşuyordu. Bugün için bir adım daha ileriye giderek Kürtlere bu hakkın verildiğini görmekteyiz. Bunun anlamı, dünkü düşünce tarzının çeşitli nedenlerden dolayı bugün için değiştirilmesi zorunluluğundandır.

Peki bu durum ülkemiz için bir tehlike olabilir mi! Kısmet olursa bunu çok kısa bir süre sonra TRT de açan bir çiçeği seyrederken göreceğiz ve bugüne kadar bu hakkın neden ötelendiğine hayıflanacağız.

YA DİĞER DİLLER NE OLACAK?

Şüphesiz bu doğal hak zamanla **diğer toplumlara** da tanınacak ama her nedense Lazların adı bu toplumların arasında yer almamaktadır. Şimdi bir düşünce egzersizi yapalım. Lazları bu haktan mahrum bırakmaya kalkan zihniyet ne olabilir. Tabiidir ki bunu anlayabilmek için bu yayın hakkının tanınabilmesini gerektiren şartları iyi bilmek gerekir. Bu şartlar neler olabilir?

EĞER, bu durum konuşan nüfus sayısı ile ilgili ise, bu sayımı yalnızca doğu Karadeniz'i dikkate alıp elli bin veya yüz bin gibi bir sayı ile ifade edip geçiştirmek çok hatalı bir yaklaşım olur. Zira Lazların yoğun olarak yaşadıkları Zonguldak, İstanbul ve özellikle de İzmit gibi illerin dışında yurdumuzun her yöresinde Laz asıllı yüz binlerce nüfusun barındığını herkes bilmektedir. Şüphesiz buna yurt dışında bulunanları da katmak gerekir. Bugüne kadar yapılmış sağlıklı bir nüfus sayımı mevcut bulunmamaktadır. Öyle olsa idi herhalde birileri gelip bana da sorarlardı.

EĞER, Lazcayı Rumcaya benzetip akrabalık vs. gibi bir takım varsayımlar üretiliyor ve bu durum ilerisi için bir tehlike olarak gösterilmek isteniyorsa bu senaryoyu üretenlere sorulacak soru şudur. "Yahu kardeşim sen Lazları ve Lazcayı, Rumları ve Rumcayı ne kadar biliyorsun?" alınacak cevap "Hiç" şeklinde olacaktır. Çünkü bu iki dil arasında ses benzerliği veya Lazcaya girip yerleşmiş bir kaç Rumca kelimenin dışında en küçük bir benzerlikle olmamakla beraber bu benzerliğe yol açabilecek herhangi bir neden de bulunmamaktadır. Bunun yanı sıra Rumcaya da girmiş birkaç Lazca kelimenin de bulunması kadar doğal ne olabilir. Asırlar boyu gerek savaş gerekse barış yıllarında zorla da olsa beraber yaşamış bu iki ülkede bir takım etkilenmelerin olmaması mümkün müdür. Kafkas dil gurubunun bir üyesi olan Lazcanın Rumca ile daha başka nasıl veya ne kadar bir ilişkisi olabilir. Rumlar gidip kendi dillerini Kafkasya'da hakim kılmışlarsa Lazların dışındaki diğer Kafkas dilleri neden etkilenmemiş? Şunu da unutmamak gerekir ki Lazların Rumlardan çektiğini ancak Lazlar bilir...

EĞER, Lazları bir takım hakları koparıldıktan sonra ileride devletin başına dert olacak bir toplum olarak görenler varsa, geriye dönüp savaş yıllarında şehit düşen Lazların mezarlarına baksınlar.

PEKİ LAZLAR NE İSTİYOR?

Lazlar kimseden birşey istemiyor. Türkçenin yanısıra Kendi dilini de konuşmak, kendi kültürünü de yaşamak istiyor. Her şeyiyle yok olup gitmek istemiyor. Atalarının mirasını korumak istiyor. Sonradan, tarihin küllerini karıştıranlarca ortaya çıkarılmak istemiyor. Bunlar kendi öz haklarıdır. Ve Lazlar kendi haklarına kavuşmak için mahkemelerde koşuşturmak istemiyor. Lazlar TRT nin yarın 180 derece dönüş yapmak zorunda kalacağı kararlardan uzak durmasını ve sağlıklı karar vermesini istiyor ve bir orkide çiçeği olan Lazlar çiçek bahçesindeki yerini alıp orada devamlı çiçek açarak güzelliğini sergilemek istiyor.

Münir Yılmaz AVCI

*
**

Hâmiş: Manifesto burada nihâyete eriyor; yorum yapmıyorum, sâdece dikkat çekmek istiyorum. Sayın Avcı, “Lazlar kimseden birşey istemiyor” diyor; tabii, “şimdilik”. Mâdem ki Türkler Türkiye’yi tasfiye ediyor, niçin istemesin? Hiç de akıllıca değil; ben olsam isterdim doğrusu; böyle fırsat kaçmaz — D.H..

[*] “Lazlar ve Lazca”; URL: <http://lazcayayinistiyorum.azlaguyi.com/avci.htm>

dhocaoglu@gmail.com